

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1015131/2

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב אחיעזר עמרני — אב"ד, הרב אפרים כהן, הרב יהודה יאיר בן מנחם

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד מתת פלסנר)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אדי שגיא)

הנדון: קבלת תביעת גירושין של הבעל

פסק דין

הצדדים שלפנינו נישאו זה לזה כדת משה וישראל בשנת 2010, אלה הם נישואים ראשונים לשני הצדדים, יש להם שני ילדים, שניהם קטינים. הצדדים חיים בנפרד למעלה משנה ומחצית השנה.

בתאריך 1/1/2015 הוגשה לבית הדין תביעת הגירושין של הבעל, שאליה נכרכו ענייני המזונות, החזקת ילדים ורכוש. כשבוע לפני מועד הדיון הראשון בנושא הגירושין, בתאריך 12/4/2015, הוגשה לבית הדין תביעת האישה לשלום בית.

בדיון הראשון שנקבע לצדדים עדכנו ב"כ הצדדים את בית הדין כי במהלך דיוניהם בערכאה המקבילה הם הופנו להליך גישור, ובית הדין איפשר לצדדים למצות את הליך הגישור, וקבע מועד לדיון נוסף ביום ו' בתמוז התשע"ה (23/06/2015). בדיון זה טען הבעל כי מיום נישואיהם התגוררו הצדדים אצל אם האישה, הם אמנם רכשו דירה אך האישה סירבה לעבור לגור בה. לדבריו, האישה מסרבת לעבוד, ומזה למעלה משנה אף מסרבת לקיים עמו יחסי אישות. הבעל הסביר כי הריונה האחרון של האישה הוגדר כהריון בסיכון, ועל כן בשלביו המאוחרים הם חדלו לקיים יחסי אישות, ומיני אז, ואף לאחר שהאישה החלימה מהניתוח הקיסרי שנערך לה, האישה מסרבת לקיים עמו יחסי אישות. לדבריו, "האישה שמה את הילד בינינו במיטה ואת הילדה עליה, כשאני רוצה לקיים איתה יחסים, או שהיא עייפה או שאני לא יכול, וזה הביא אותי למצב שעברתי לגור בחדר השני, וישנתי שם". עוד טען הבעל כי כאשר שאל את האישה מדוע היא נמנעת מלקיים עמו יחסי אישות היא השיבה לו כי אמו הטילה עליה כישוף. לטענת הבעל בשלב מסוים ארז שקית עם בגדי עבודה וביקש לצאת ליום-יומיים "לנקות את הראש", כלשונו, בבית אמו. אך "איך שיצאתי מהדלת לקחה לי את המפתח", לטענתו האישה הגיבה כלפיו באגרסיביות "אמרה אתה תשלם לי מזונות, וכספים, יש טסט לאוטו, ואימא שלי דורשת עכשיו חשבון חשמל, בחיים לא דיברה אלי ככה [...] הסיבה שהיא דורשת שלום בית זה בגלל מזונות אישה, היא לא נתנה לי לראות את הילדים שלשה שבועות, ועוד היו ימים פה ושם מסיבות כלשהם שלא נתנה לי לראות, אבל הכאב הכי גדול היה אתמול, על פי הסדר ראייה, הייתי אמור לאסוף את הילד מהגן ולבלות איתו שלוש שעות, מהגן, כשהגעתי לשם הילד שמע אותי ובכה וצעק אבא, היא באה ולקחה לי אותו, ולא נתנה לי, אמרה לי אם

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אתה רוצה לראות אותם זה יהיה בנוכחותי, היא צפצפה עלי, לא רוצה לחיות איתה, לא רוצה את הנישואין האלה, האהבה מתה הכבוד מת, אני בן אדם מת".

האישה טענה כי בעלה עבד בשתי עבודות (בבקרים כנהג, ובערבים כמלצר באולם אירועים), ובדרך כלל חזר מאוחר בלילה. לדבריה "היה חוזר בין 12 ל 1, היו לילות שהייתי מחכה לו, והיינו מקיימים יחסים, גם יש לי בדיקת הריון מ-17/12/2014 איחר לי המחזור". לטענת האישה "בוודאי שהיה יחסי אישות, בין פעמיים לשלוש בשבוע, ילדתי ב 1/6/2014 הייתי בדימומים כשלושה חדשים לאחר שלשה חדשים חזרנו לקיים יחסים, התחלתי לקחת גלולות, ניסיתי להניק פניתי לרופא שלי ולקחתי גלולות, הרופא שלי הוא ד"ר ישעיה הראל, מסכימה לווייתור על סודיות רפואית". האישה הכחישה כי לקחה מבעלה את מפתחות הבית, וטענה כי "הדירה שנקנתה היא בקומה רביעית ללא מעלית אני עם שני תינוקות, הדירה ישנה... רצייתי מאוד לשכור דירה אחרת, הוא לא רצה באזור חולון, דירה עם מעלית". הבעל מצידו טען כי כשהציע לה למכור את הדירה ולקנות דירה אחרת השיבה לו האישה כי טוב לה בבית אימה "אתה רוצה תלך". האישה אף הכחישה את טענת הבעל כי היא אינה מאפשרת לו לראות את הילדים, לדבריה על פי החלטת ביהמ"ש הסדרי הראיה צריכים להתקיים בנוכחותה, והבעל סירב לכך.

ב"כ הבעל טענה כי האישה "רוצה שלום בית למראית עין בלבד, זה טענה שנולדה לפתע, כדי להמשיך לקבל את המזונות, נפסקו לו 6700 ₪ כשהוא מתפרנס 7000 ₪ בלבד, תמה דרכם המשותפת, אין יחסי אישות, אין קירבה, זה מחולק 2700 ₪ לשני הילדים, החזקת מדור בבית של אמא שלה 500 ₪, 1000 ₪ מזונות אישה, ועוד 2500 ₪ של הגן, מבקשים כאן לפרק את השיתוף בבית שהם לא גרו בו מעולם, לאלתר לפרק את השיתוף בחשבון הבנק שיש בו 36 אלף ₪ הבעל בקריסה מוחלטת ממוטט והיא יושבת וחוגגת..."

האישה השיבה כי היא מסרבת לפרק את השיתוף וכי היא בטוחה שבעלה ישוב אליה. לטענת ב"כ האישה היא בקשה מזונות רק לאחר שהבעל ביקש לפרק את החשבונות המשותפים. עוד טענה ב"כ האישה כי העובדה שמרשתה ערכה בדיקת הריון בתאריך 17/12/2014 מוכיחה כי הצדדים קיימו ביניהם יחסי אישות. ב"כ האישה אף הוסיף כי "אנחנו מוכנים ללכת לבדיקת פוליגרף שהאישה תיבדק, עלות הבדיקה תהיה עלינו, הבדיקה תחייב את האישה ולא את הבעל, אם קיימו יחסי אישות שלשה ארבעה חדשים לפני שעזב את הבית, התוצאה של הפוליגרף היא אינפורמטיבית, הטיעון הנוסף כל עוד שלא הוכח שקיימת שיש חיוב לגט, לא ניתן לבקש פירוק בדירה שמיועדת לשמש כתחליף לדירה שלהם, שמענו שדמי השכירות משלמים את המשכנתא, הוא אומר שבחשבון המשותף, נשאר 36 אלף ₪ בא נפרק את זה".

בדיון שהתקיים ביום ט' בשבט התשע"ו (19/1/2016) טען הבעל כי אשתו הגישה נגדו תלונות שווא במשטרה "לא הגישו כתב אישום לא קיבלתי מסמך אבל לאחר החקירה שהייתה מולי החוקרת השתכנעה והתקשרה לאישה אמרה לה לידי אני מעוניינת להזמין אותך לבדיקת פוליגרף והיא התנגדה בטענה שיש לה שני ילדים חולים, החוקרת התרגזה ואמרה היית פה עם שני הילדים". לדבריו, כעת לאחר המתחים הרבים שהיו ביניהם בעת האחרונה הוא אינו יכול לשוב לחיות עם האישה:

אני לא יכול להיות עם האישה הזו בכלל, יש לכל דבר דרך השנה הזו היתה שנת גיהנום לי אחרי הגשת התביעה, יש גם דרך לעשות את האלה לגרום לי פיטורין מהעבודה, להגיש תלונה במשטרה על שהרמתי עליה יד ועל

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הילדים, ואימתי על חייהם, החקירה היתה כשלש שעות עם שלשה חוקרים זה לא עושים לגבר שאוהבים במיוחד שאני לא מרים ידיים, פתחה תיק בהוצל"פ כשאין לי חובות, עברתי שלשה התקפי חרדה לילות ללא שינה, לא רואה את הילדים כי היא מחליטה שהם חולים, מראה מסמכים, היא יודעת שאני לא יכול לעשות כלום, כי הרווחה לא יכולה לעשות כלום, אני לא יכול להיות עם האישה הזו לא אוהב אותה אי אפשר להכריח בן אדם לאהוב.

בחקירתה הודתה האישה כי החל מינואר 2015 לא התקיימו בין הצדדים יחסי אישות. אולם האישה הכחישה כי אמרה לבעל שאינה מסוגלת לקיים עמו יחסי אישות בגלל שאמו הטילה עליה כישוף, וכי היא אינה יכולה שבעלה נוגע בה. האישה הכחישה את שתי הטענות וחזרה לפחות פעמיים על המילים לא היה ולא נברא. אולם ב"כ הבעל השמיע לבית הדין הקלטה שבה אומרת האישה כי הוטל עליה כישוף המונע ממנה לחיות חיי אישות עם בעלה, והאישה זיהתה את קולה. לדברים אלה השיבה האישה כי "בשעת עצבים נאמרים דברים ולא זכרתי שאמרתי מילה כזו, זה נאמר אחרי שהוא פגע בי ופתח תיק בבית הדין, לקחתי את זה מאוד קשה".

ב"כ הבעל בקשה "תאשרי לי שאת מנהלת מערכה משפטית עקובה מדם בשלל ערכאות שיפוט בביהמ"ש תביעת מזונות ומשמורת, בהוצל"פ תיקים על חובות שלא קיימים, במשטרה תלונות שווא שמתבררות כשקריות, ומונעת ממנו לראות את ילדיו באופן שיטתי".

האישה השיבה "אכן הלכתי והגשתי תביעה למזונות, סגר לי את החשבון ביטל לי את כרטיסי האשראי, חסם את כניסת המשכנתא, והותיר אותי ללא כסף לילדים ולחיתולים, ועל כן הגשתי תביעת מזונות, הוצל"פ, הוא לא שילם תרופות כחצי שנה השופטת קבעה שהוא צריך לשלם הוצאות רפואיות והוא לא שילם נצבר לי חוב, לא הגשתי תלונות במשטרה אלא צלצלו אלי מהמשטרה, הוא פנה למשטרה לא אני, לכן הזמינו אותי על זה שלא הבאתי לראות את הילדים, הבאתי להם את הילדים בעת שהיו חולים עם אינהלציה, אני לא פניתי למשטרה אף פעם". עוד טענה האישה כי היא "אוהבת אותו, יודעת שזה יעבור לו ונחכה לו כמה זמן שצריך". האישה אמרה כי היא מוכנה לשכור עתה דירה ולעבור לגור ביחד עם בעלה. לדבריה כחודש לאחר שהבעל עזב את הבית היא הציעה לו לשכור בית ולעבור לגור ביחד. הבעל טען כי זה היה לאחר ארבעה חודשים "בתקופה שהיינו ביחד, היא חשבה שלא יקבלו אותי המשפחה שלי בדיים פתוחות, אחרי שקיבלו אותי הבינה שיש לי לאן ללכת, ואז הציעה לי, חשבה שאני אחזור על ארבע".

ב"כ הבעל ביקש כי בית הדין יורה על פירוק שיתוף, ובית הדין הורה לשני הצדדים להגיש סיכומים.

סיכומי ב"כ הצדדים התקבלו בבית הדין.

לטענת ב"כ הבעל, החל מחודש 3/14 האישה חדלה לקיים עם בעלה יחסי אישות, בתאריך אשר לא ציין ב"כ הבעל פרץ ויכוח עז בין הצדדים, והבעל התבקש להשיב את מפתחות בית האם ולעזוב את הבית. הבעל הגיש תביעת גירושין וכשבועיים אחר כך הגישה האישה לביהמ"ש תביעת מזונות ומשמורת, ומיני אז היא מנהלת נגד בעלה מלחמה עיקשת תוך שימוש בלתי סביר בערכאות משפטיות, הכול כדי להתיש את הבעל ולהרע את מצבו הכלכלי. ב"כ הבעל מצביעה על קלטת השיחה שבה הודתה האישה כי היא אינה מקיימת יחסי אישות עם

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבעל. עוד טוענת ב"כ הבעל כי העובדה שהאישה ערכה בדיקת הריון במהלך תקופה שבה הצדדים לא קיימו יחסי אישות מורה כי האישה זינתה תחת בעלה.

לטענת ב"כ האישה מרשתו אוהבת את הבעל, בטוחה כי הוא ישוב לחיי שלום עמה, ועומדת על כך שבין בני הזוג התקיימו יחסי אישות עד ערב עזיבתו של הבעל את הבית בתאריך 31/12/14. לאור האמור, היא עומדת על תביעתה לשלום בית ומתנגדת לפירוק השיתוף, תוך דחיית טענותיו של הבעל על כספים המגיעים לו משכירות הדירה.

בסיכומי התגובה שהוגשו מטעם הבעל עומדת ב"כ הבעל על טענתה כי האישה מנעה מבעלה חיי אישות, וכי העובדה שנערכה על ידה בדיקת הריון במהלך תקופה שבה הצדדים לא חיו חיי אישות מלמדת כי היא זינתה תחת בעלה. עוד עומדת ב"כ הבעל על טענתה כי האישה הגישה נגד בעלה תלונת שווא, וכהוכחה לכך היא מציינת שהאישה טוענת כי לא הגישה תלונה למרות מסמך המוכיח זאת, לבסוף טוענת ב"כ הבעל כי על האישה להעביר לידי הבעל את מחצית ההפרש בין תשלומי השכירות לתשלומי המשכנתא, וכי יש לפרק את השיתוף.

הכרעת הדין

הצדדים שלפנינו אינם מתגוררים יחדיו, ואינם מקיימים ביניהם יחסי אישות מזה למעלה משנה וחצי. לטענת הבעל, האישה מרדה בו ומנעה ממנו חיי אישות מזה כשנתיים, מאז שלביו המתקדמים של הריונה האחרון, ואילו לטענת האישה הצדדים קיימו יחסי אישות עד סמוך למועד עזיבתו של הבעל את הבית לפני כשנה וחצי, וחדלו מכך רק עם עזיבתו. הבעל עזב את הבית בתאריך 31/12/14, וזאת, לטענתו, מאחר שהאישה סירבה לקיים עמו יחסי אישות, והתנגדה לעזוב את בית אימה ולעבור להתגורר עמו בבית אחר, לדבריו האישה טענה שטוב לה בבית אמה. לטענתו של הבעל הוא התכוון לעזוב את הבית אך למשך ימים ספורים ואך כדי "לנקות את הראש", ואילו אז לקחה ממנו האישה את מפתחות הבית ולמעשה גרשה אותו מבית אמה בו הם התגוררו מיום נישואיהם. האישה הכחישה כי נטלה מבעלה את מפתחות הבית, וכי מנעה ממנו לשוב. יחד עם זאת האישה אישרה כי גם לאחר שהבעל עזב את הדירה הוא הציע לה לעזוב את בית אמה ולעבור להתגורר עמו, וכי לאחר תקופת מה (לטענת הבעל היה זה כארבעה חודשים לאחר הפירוד, ולטענת האישה זה היה כחודש לאחר הפירוד) גם היא הציעה לו לעבור להתגורר בבית פרטי. בפני בית הדין הושמעה שיחה שבה נשמעה האישה טוענת כי היא אינה מסוגלת לקיים עם הבעל יחסי אישות בשל כישוף שהטילה עליה אם הבעל. למותר לציין כי לא רק שהאישה לא גיבתה את טענתה זו בראיה כלשהיא אלא שהיא שבה בה מדבריה אלו וטענה כי הם נאמרו בעידנא דריתחא. עוד טוען הבעל כי האישה הגישה נגדו תלונות שווא, וכי הוא חושש שהיא זינתה תחתיו, האישה מכחישה את שתי הטענות.

כדרכנו, נדון בדברים אחד לאחד.

האישה מכחישה את טענת הבעל כי מנעה ממנו יחסי אישות עוד קודם לעזיבתו את הבית. מטבעם של דברים אלו קשה להציג לגביהם ראיות, וגם בנדוננו לא הוצגה לבית הדין כל ראיה המגבה את אחד הצדדים, ומשכך הם פני הדברים, ומשמדובר על מעשים שקרו בעבר ואין יכולת לנהוג לגביהם כהדרכת מר"ן השו"ע (אבה"ע עז, ד) שיתייחדו בפני עדים וכו', הרי שאין

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בידינו לקבוע אך על סמך טענה זו כי האישה הינה מורדת, וכי יש להחיל עליה את הדינים הנובעים מקביעה זו והרלוונטיים למקרה שבפנינו.

יחד עם זאת, גם אם נקבל במלואם את דבריה של האישה, ונקבע כי עד למועד עזיבתו של הבעל את הבית התקיימו בין הצדדים יחסי אישות, וכי רק במהלך השנה וחצי האחרונות לא התקיימו בין הצדדים כל יחסי אישות, וכי הסיבה לסירובה זה של האישה נעוצה בהתנגדותה לבקשת הבעל לעבור להתגורר בדירתם הממוקמת בקומה רביעית ללא מעלית, הרי שלדאבון לב, אין מנוס מלקבוע כי על פי העובדות שבתיק מעשיה אלה של האישה אינם ראויים ואינם מותרים על פי דין, וקולר המרידה בצווארה הוא תלוי.

נבאר את דברנו.

ידועה מחלוקת הפוסקים האם ההלכה שעל פיה הבעל אינו רשאי להוציא את אשתו מנווה יפה לנווה רע מתייחסת גם לטיב הדירה ואיכותה או אך למיקומה. נחלקו בדבר חברי בית הדין הרבני בת"א (פסקי דין רבניים חלק ח פס"ד בעמוד 198), לדעת הגר"ח ג צימבליסט יש לקבוע שהגדרת נווה מתייחסת גם לטיב הדירה ואיכותה ולא רק למקומה וממילא אין הבעל רשאי להוציא את אשתו מדירה באיכות טובה לדירה באיכות נמוכה ממנה, וזו לשונו:

מתוך כל המבואר נוכל לדון ולומר דאין הבעל יכול לכופף את אשתו שתלך אחריו לדירה רעה מזו שגררו בה ואפילו באותה העיר, דאף שבכנה"ג הנ"ל כתב דיכול לכופה, מ"מ הא ראינו שהוא בעצמו כתב איפכא בדינא דחיי. וגם יש לנו דבריו המפורשים של הרמב"ם ושל קיצור פסקי הרא"ש דגם באותה העיר אין מוציאים לא מיפה לרע ולא מרע ליפה, ואפילו להמהרש"ל והב"ח שכתבו דבאותה העיר מוציאים מרע ליפה, כבר כתבנו דיתכן מאוד דמיפה לרע הם מודים דאין מוציאים, וכנ"ל. ואפילו אם יש בזה פלוגתא דרבנותא, יכולה האישה לומר: קים לי שאין הוא יכול להוציאני לדירה רעה ואין לכופה (כמובן שאם אנו באים מטעם קים לי, אין זה אלא לענין שאין לחייבה ללכת אחריו, אבל מאידך אין גם לחייבו במזונות מספק).

נמצא דבנידוננו שכבר כתבנו דיש לראות הדירה שבקומה ד' דנחשבת כנווה רע לעומת דירתם הקודמת מהלין טעמי שכתב בית הדין הקודם בנימוקיו וכנ"ל, א"כ אין לחייב את האישה לחזור לשלום בית בדירתו שבקומה ד' [...]

כל עוד אין הבעל מוכן לשכור אפילו באופן זמני דירה בקומה נמוכה לשם נסיון - כהצעת בית הדין - אין לחייב את האישה לחזור אליו לשלום בית, וממילא אין מקום לדון בתביעתו להכריז עליה כמורדת.

על קביעה זו כי נווה יפה מוגדר גם על פי טיב הדירה ואיכותה חלק אב"ד דשם הגרש"ב ורנר. לשיטתו הגדרת נווה מתייחסת אך למקומה של הדירה ולא לטיבה, אולם גם הוא הסכים שאין הבעל רשאי להוציא את אשתו מדירה באיכות גבוהה לדירה באיכות נמוכה ממנה, אלא שתלה דין זה בדין עולה עמו ואינה יורדת, וזו לשונו:

בעיקרם של דברים נראה דכו"ע מודים שאין האיש יכול לכופף את אשתו להוציאה מדירה יפה לדירה רעה אפילו באותו העיר, כי הלא המדור הוא בכלל לבוש כמש"כ הרמב"ם או בכלל מזונות, וקיימא לן בזה: עולה עמו ואינה יורדת עמו. וכשם שאינו יכול לגרוע ממנה מהמזונות או מהלבשה ממה שהורגלה כן אינו יכול להורידה מרמת הדיור שהיתה רגילה בו, ולא

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

יעלה על הדעת שהבעל יכול להוציאה מדירה נאה מרווחת כארמון לדירה רעה סרוחה כמרתף [...]

מבואר שנוה היפה ונוה הרע אינו באופי ונוחיות של הדירה אלא שהשיקולים של הנוה היפה הוא הסביבה, השכונה שבה נמצאת הדירה שנוה יפה היא במקום שהאוויר יותר טוב וזך וזהו שאמרו כשמוציא מעיר לעיר לא יוציאנה מנוה היפה לנוה הרע, היינו משכונה יפה של עיר זו לשכונה שבעיר האחרת שאויר לא טוב [...]

אבל בעיר אחת שמזג אויר הוא אותו הדבר ללא שינוי, אין כאן חשש של שינוי וסת ויכול לכופה ולהוציאה.

אבל כל זה אם הדירות שוות, באותו המצב ובאותו המעמד, ביופי, ברמת הבנייה, בשטח הבנייה ובכל הנוחיות, אז יכול להוציאה, אבל אם אין הדירה החדשה מאותו הסוג של הדירה הקודמת, ברור שאינו יכול לכופ אותה לרדת מרמת החיים, ולגור בדירה יותר גרועה או פחותה מזו שהורגלה דעולה עמו ואינה יורדת עמו."

נמצא כי לשתי השיטות הבעל אינו רשאי להוציא את האישה מדירה נאה לדירה גרועה הימנה, או מן הטעם שאינו יכול להוציאה מנוה יפה לנוה רע או מן הדין של עולה עמו ואינה יורדת, ועל כן כאשר הבעל מבקש לעשות זאת והאישה מתנגדת לכך ובשל כך עוזבת אותו הרי שטענתה מוצדקת, ואין לראותה כמורדת. אלא שבנדון דידן האישה עצמה מודה שהבעל הציע לה לשכור דירה חלופית, דירה שבה יהיה לה נוח יותר להתגורר, אך ככל הנראה ועל פי החומר המונח בפני בית הדין גם אז האישה סירבה להצעתו.

יתר על כן, לטענת הבעל לא היה בכוונתו לעזוב את הבית לתקופה ממושכת, אלא שהאישה הגיבה אליו באגרסיביות רבה, שכללה בין היתר גם הגשת תביעות בערכאות השונות, מניעת מפגשים עם הילדים וכמובן גם מניעת יחסי אישות. האישה אמנם הצדיקה את תביעותיה והכחישה את טענות הבעל על הערמת קשיים מצידה בכל הנוגע לקיום הסדרי הראיה שבין האב לילדיו, אך היא הודתה כי היא מנעה ממנו יחסי אישות, ולמניעה זו, ובהילקח בחשבון גם האמור לעיל כי הבעל הציע לאישה לשכור דירה חלופית, לא נתנה האישה כל טענה מוצדקת, אדרבה, ייתכן ולו לא הייתה האישה מתנגדת ליחסי אישות עם בעלה, היו הצדדים מצליחים להתגבר על המחלוקת, ליישב את הסכסוך וליישר את ההדורים ביניהם.

התנהגותה זו של האישה מחילה עליה את דיני מורדת האומרת בעינא ליה ומצערנא ליה המפורשים במשנה ובגמרא (כתובות סג, א) :

המורדת על בעלה, פוחתין לה מכתובתה. וכו' [...] היכי דמיא מורדת, אמר אממר דאמרה בעינא ליה ומצערנא ליה.

ביתר ביאור. האישה הניצבת בפנינו טוענת כי היא חפצה בבעלה, אך למרות זאת, ככל הנראה, בשל כעסה הרב כלפיו היא סירבה לחיות עמו חיי אישות תקופה ממושכת של כשנה ומחצית השנה. כאמור לעיל, וחרף כעסה של האישה, בית הדין אינו מוצא כל הצדקה לסירובה של האישה לחיות חיי אישות עם בעלה ועל כן יש להחיל עליה את דיני המורדת. כך פורש בדברי רבנו הרמב"ם בדיני המורדת (הל' אישות יד, ט, ובאופן דומה גם בהל' יב, וכן פסק גם השו"ע סי' עז סעי' ב) שמורדת דבעינא ליה ומצערנא ליה הינה אישה שיש לה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

טענה כלפי בעלה על שציערה וכדומה אך היות ואין טענתה מצדיקה את מניעת חיי האישות יש להחיל עליה את דיני המורדת, וכלשונו של רבנו הרמב"ם :

מרדה מתחת בעלה כדי לצערו ואמרה הריני מצערת אותו בכך מפני שעשה לי כך וכך או מפני שקללני או מפני שעשה עמי מריבה וכיוצא בדברים אלו, שולחים לה מבית דין ואומרים לה הוי יודעת שאם את עומדת במרדך אפילו כתובתך מאה מנה הפסדת אותה, וכו'.

וכפי שהרחיב המאירי :

שאלו בגמ' היכי דמיא מורדת, כלומר, שתהא בדין זה שהזכרנו, ופירש בה, דאמרה בעינא ליה ומצערנא ליה. כלומר, שאין אני מואסת בו. אלא שאני עושה כן מתוך הכעס, מפני שהיכני או קללני, או ביזה את יולדי, או שהכה את יולדי, או שעשה עימי כך, או שמפזר ממוני בהוצאה שלא לצורך. ומאחר שאין זה אלא מתוך הכעס, אף התוחלת מצוי בתיקונה. וכמו שאמרו, אין קצפה אית סיברא. ולפיכך ראוי לבי"ד ליתן לה מתון, להפסד כתובתה דרך פחיתה למשנה ראשונה. וכן למשנה אחרונה להתרות בה, ולייסרה ולהוכיחה ולהכריז כדי לשכך חמתה, ע"י מוכיחים והתראות ושאר מיני כפיות שבדברים

ואכן נראים דברי רבותינו הראשונים כמלאכים מדויקים, נאים ונאמנים לנדון שבפנינו. גם אם נקבל את דבריה של האישה כי חיי האישות שביניהם חדלו אך עם עזיבתו של הבעל את הבית, הרי שנראה ברור כי הם חדלו עקב הכעס הרב שחשה האישה כלפי בעלה בשל עזיבתו את הבית, כעס שלדברי הבעל הופנה נגדו מייד עם עזיבתו, וככל הנראה לא שכך עד עתה, וזו לשונו:

אני גורשתי מהבית ב 31/12, יום למחרת דיברתי איתה אמרתי לה אנחנו מפרקים חשבונות, עוד לא הלכתי לבית הדין היא שמעה פירוק חשבונות אמרה אתה תשלם לי מזונות, וכספים, יש טסט לאוטו, ואמא שלי דורשת עכשיו חשבון חשמל, בחיים לא דיברה אלי ככה, כששמעתי את זה שמעתי מזונות כספים, לוקחת לי את המפתח, דורשת מזונות ודברים...

האישה אמנם טענה בפנינו כי עתה היא מעוניינת לשוב לחיי שלום עם בעלה אך קשה עלינו עד מאוד לקבל את דבריה. את תביעתה לשלום בית הגישה האישה אך כשבוע לפני מועד הדיון הראשון בתביעת הגירושין של הבעל, וזאת כשלושה חודשים לאחר שהבעל תבע גירושין. זאת ועוד, בדיבורים על שלום בית לא די, הצהרות על רצון לשלום בית צריך שתהיינה מגובות במעשים המורים כי פניו של המבקש או המבקשת הינם לשוב לשלום בית. האישה שבנדון שבפנינו לא הראתה לבית הדין כל מעשה שנעשה על ידה במטרה לשוב לחיי שלום עם בעלה, אדרבה לבעל טענות קשות על התנהלותה של האישה למן מועד עזיבתו את הבית, כך לדוגמא, ובנוסף על הדברים שהובאו מפיו לעיל, טוען הבעל:

אני לא יכול להיות עם האישה הזו בכלל, יש לכל דבר דרך, השנה הזו היתה שנת גיהנם לי אחרי הגשת התביעה, ..., להגיש תלונה במשטרה על שהרמתי עליה יד ועל הילדים, ואיימתי על חייהם, החקירה היתה כשלוש שעות עם שלשה חוקרים זה לא עושים לגבר שאוהבים במיוחד שאני לא מרים ידים,

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

פתחה תיק בהוצל"פ כשאין לי חובות, עברתי שלשה התקפי חרדה לילות ללא שינה, לא רואה את הילדים כי היא מחליטה שהם חולים, מראה מסמכים, היא יודעת שאני לא יכול לעשות כלום, כי הרווחה לא יכולה לעשות כלום, אני לא יכול להיות עם האישה הזו לא אוהב אותה אי אפשר להכריח בן אדם לאהוב.

דברים ברוח זו נמצאים גם בהמשך דבריו של הבעל :

ביום שפתחתי את התיק דיברתי איתה כשעה לפני אמרתי לה משהו לא מסתדר לי משהו לא הולך, אמרה לי תדבר עם העו"ד שלי, זה גרם לי לפחד באותו רגע פתחתי את התיק.

ואכן בית הדין עמד מקרוב על היחסים המתוחים שבין הצדדים, כמו גם על המסכת המשפטית הענפה שמתקיימת ביניהם. מלבד העובדה כי האישה טענה לכישוף שבשלו אינה מסוגלת לחיות עם בעלה חיי אישות, וכאמור לעיל זה למעלה משנה וחצי שאין בין הצדדים יחסי אישות, צורפו לתיק גם מסמכים משפטיים רבים המעידים כאלף עדים על היחסים המתוחים שבין הצדדים. לתיק בית הדין צורפה תביעת מזונות, אישה וילדים, שהוגשה ע"י האישה לערכאה המקבילה. התביעה עמדה על סך של 12,000 ₪ לחודש, כאשר הערכאה שלה ניתנה הסמכות החוקית לפסוק בתביעתה זו סברה כי יש להעמיד את סך חיוביו של הבעל על מעט יותר ממחצית מסך זה, 6,700 ₪ לחודש. עוד הוצגה לבית הדין תכתובת משפטית ענפה שהתנהלה בין הצדדים ובפני הערכאה המקבילה ובה מלין הבעל על הפרות הסדרי הראיה שנקבעו לו עם ילדיו, בסופו של דבר וכפשרה סוכם בין הצדדים על הטלת סנקציות הדדיות בגין הפרת הסדרי ראיה עתידיים. משכך הם פני הדברים, המתח בין הצדדים כה רב, ולכל הפחות יש לקבוע ששניהם שותפים להיווצרותו, קשה עלינו עד מאוד לקבל את טענתה של האישה כי היא חפצה בשלום בית. על כן נראה שיש לקבל את טענתו של הבעל לחוסר כנותה של האישה, ולקבוע שהאישה אינה חפצה בשלום בית. וראה בתיק 280939/2 כי כאשר מתברר לבית הדין כי תביעת שלום הבית אינה כנה רשאי הוא לראות את האישה כמי שאינה חפצה בנישואין על כל ההשלכות הכרוכות בכך.

לאור כל האמור, אין מנוס מלהגיע למסקנה כי האישה שבפנינו הינה בכלל הנשים שאינן חפצות בבעליהן, והיות שגם הבעל אינו חפץ בה הרי שיש לראות בשניהם כבני זוג שאינם חפצים זה בזה, וכבר הורחב בפס"ד אחרים (ראה לדוגמא דברי הרב יהודה יאיר בן מנחם בתיק מס' 272258/8) על ההשלכות לכך.

ועוד אפשר שיש לצרף לנדון דידן את טענתו של הבעל שלנוכח המערכה המשפטית הענפה שניהלה מולו האישה והביאה להרעת מצבו הכלכלי והתשתו הוא מואס בה ואינו מוכן לשוב לחיי שלום איתה, וכבר העלו חברי בית הדין הרבני הגדול (פד"ר ח"ט עמ' 209) כי טענה זו אכן יש בה להרבה פוסקים בנסיבות מסוימות בכדי לחייב את האישה לקבל את גיטה.

יחד עם זאת אין לנו אלא לדחות בשתי ידיים את טענתו של הבעל כי האישה הגישה נגדו תלונות שווא. הבעל אומנם טוען שתלונתה של האישה נגדו לא הבשילה לכדי כתב אישום, אולם ברי הוא שעובדה זו לכשעצמה אין בה בכדי לשלול אלימות מצד הבעל. בתוך עמנו אנו יושבים, וברור לנו, כפי שברור לכל המצוי בנושאים מעין אלו, כי פעמים רבות הגם שהתבצעה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אלימות הרי שמטעמים שונים, שלא כאן המקום לפורטם, התלוונות נסגרות וכתבי אישום אינם מוגשים, והדבר אינו מלמד כי התלוונה מראשיתה הייתה תלוונת שווא. על כן אין מנוס מלדחות גם את טענתו זו של הבעל.

ובאופן חמור יותר דוחים אנו מכל וכל את טענתו של הבעל כי אשתו זינתה תחתיו, הבעל אינו מביא כל ראיה לדבריו אלו פרט לטענת האישה כי היא ערכה בדיקת הריון בתאריך שבו לטענת הבעל לא התקיימו כל יחסי אישות ביניהם. האישה עומדת בתוקף על כך שבתקופה הרלוונטית לבדיקת ההריון אכן התקיימו ביניהם יחסי אישות, והאישה אף הייתה מוכנה להיבדק על כך בפוליגרף. משכך הם פני הדברים, ומשלא הוצג לבית הדין אפילו בדל ראיה לזנות של האישה, מוטב היה אילו טענה זו כלל לא הייתה מועלת.

רכוש הצדדים אינו משמש למגורים בפועל אלא מושכר אך האישה טוענת שאין לפרקו משום שזו השקעה.

ב"כ הבעל טוענת לחלוקת תמורת הדירה בחלקים שווים ואילו ב"כ האישה טוען

המקורות למימון רכישת הדירה שעלתה כ-1 מ' ש"ח היו: משכנתא בסך 500,000 ש"ח, הון שהביאה האישה מהוריה בסך 210,000 ש"ח והון שהביא הבעל בסך 140,000 ש"ח ויתרה בסך כ-150,000 ש"ח שהובאה ממקורות משותפים של בני הזוג.

האישה השקיעה הון עודף בשל העובדה שאביה נפטר בשנת 2004 והותיר לה סכום של 200,000 ש"ח.

ושוב נדגיש כי האישה מימנה ביתר את רכישת הדירה וגם מהטעם הזה בקשת הבעל לפרק את השיתוף נגועה בחוסר תום לב.

היינו לדברי ב"כ האישה, השקעת האישה היא 70,000 ש"ח יותר מהבעל.

ב"כ הבעל דוחה טענה זו כדלקמן:

למען הסר ספק יובהר, כי הצדדים רכשו את דירת המגורים מכספים משותפים, הדירה נרשמה מחצה על מחצה ולצדדים זכויות שוות בדירה. טענות האישה בדבר תרומת כספים שאינה שוויונית נועד לזרות חול בעיני בית הדין הנכבד, ללא כל ראיה לתימוכין ודינה להידחות.

ההפרש בין הטענות הוא 35,000 ש"ח בלבד.

ביחס לרכוש אין חולק כי הדירה נרשמה ע"י שני הצדדים בחלקים שווים, ועל כן הדירה תימכר ותמורתה תחולק בין הצדדים בחלקים שווים. עד למכירת הדירה יחלקו שני הצדדים בהפרש שבין דמי השכירות המתקבלים על הדירה לבין הוצאות המשכנתא והביטוחים הרלוונטיים.

כל הכרוך לילדים נידון בערכאה אחרת.

סופו של דבר

א. בית הדין מקבל את תביעתו של הבעל לגירושין ועל האישה לקבל את גיטתה.

ב. ניתן לפתוח תיק לסדור גט.

ג. ניתן בזה צו לפירוק שיתוף בדירה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

- ד. הדירה תימכר ותמורתה לאחר סילוק המשכנתא תחולק בין הצדדים בחלקים שווים.
- ה. עד למכירת הדירה דמי השכירות העודפים על תשלום המשכנתא החודשית השוטפת יחולקו בין הצדדים בחלקים שווים.
- ו. אם הדירה לא תימכר ע"י הצדדים תוך ששה חדשים, לבקשת מי מהצדדים ימונו ב"כ הצדדים, עו"ד מתת פלסנר ועו"ד אדי שגיא, לכונסי נכסים.
- ניתן ביום ל' בסיון התשע"ו (06/07/2016).

הרב יהודה יאיר בן מנחם

הרב אפרים כהן

הרב אחיעזר עמרני — אב"ד